

Dosarul nr.2r-811/18

Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Șoldănești (R. Moșneguțu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (M. Guzun, A. Malfi, V. Buhnaci)

DECIZIE

17 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoria

Ala Cobăneanu
Dumitru Visternicean
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de avocatul Ciumac Victor în interesele lui Dogari Rodica,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Dogari Rodica împotriva lui Golban Victor privind încasarea sumei,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 07 august 2018, prin care s-a restituit apelul declarat de avocatul Ciumac Victor în interesele lui Dogari Rodica,

c o n s t a t ă:

La 11 septembrie 2017, Dogari Rodica s-a adresat în instanța de judecată, cu cererea de chemare în judecată împotriva lui Golban Victor solicitând încasarea sumei de 4296 lei cu titlu de datorie.

Prin hotărârea din 25 aprilie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Șoldănești, cererea de chemare în judecată înaintată de Dogari Rodica a fost respinsă ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 23 mai 2018, avocatul Ciumac Victor acționând în interesele lui Dogari Rodica a declarat apel nemotivat solicitând, admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și pronunțare unei noi decizii de admitere a acțiunii.

Prin încheierea din 25 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel declarată de avocatul Ciumac Victor în interesele lui Dogari Rodica și s-a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate și dovada de plată a taxei de stat în mărime în mărime de 112,50 lei, fiindu-i acordate 10 zile din data recepționării încheierii.

Prin încheierea din 07 august 2018 a Curții de Apel Chișinău cererea de apel declarată de avocatul Ciumac Victor în interesele lui Dogari Rodica a fost restituită din motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței.

La 12 septembrie 2018, avocatul Ciumac Victor acționând în interesele Rodicăi Dogari a declarat recurs împotriva încheierii din 07 august 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii menționate și restituirea cauzei în instanța de apel la stadia punerii pe rol a cererii de apel.

În motivarea recursului a relatat că soluția instanței de apel este neîntemeiată. La stadia soluționării chestiunii restituirii cererii de apel, instanța de apel nu a ținut cont de prevederile procedurale ce reglementează procedura de comunicare a actelor de procedură.

Încheierea din 25 august 2018, nu a fost recepționată nici de către avocat și nici de către apelant, fapt dovedit prin plicurile poștale care demonstrează faptul nereclamării corespondenței.

Recurentul a invocat că concluzia instanței de apel precum că nereclamarea citațiilor se echivalează cu refuzul primirii acestora, este eronată deoarece, prevederile art. 106 din Codul de procedură civilă se referă nemijlocit la procedura de citare a participanților la proces și nicidecum la comunicarea actelor de procedură, prevăzută de art. 100 din Codul de procedură civilă.

Totodată, a indicat că la materialele cauzei este anexat mandatul avocatului Ciumac Victor, în care este indicată o adresă de e-mail, la fel și cererea de chemare în judecată este indicată o altă adresă de e-mail, însă instanța nu a expediat încheierea de a nu da curs cererii de apel pe nici una din adresele electronice, deși prevederile art. 100 alin.(1¹) din Codul de procedură civilă prevede o asemenea metodă de comunicare a actelor de procedură.

În opinia recurentului instanța de apel a omis să întreprindă toate măsurile posibile pentru a comunica reprezentantului apelantului încheierea de a nu da curs cererii de apel, contract dispozițiilor art. 100 din Codul de procedură civilă. Încheierea de restituire a cererii de apel este emisă cu încălcarea normelor de drept procedural, fapt ce aduce atingere dreptului la un proces echitabil garantat de art.6 din Convenție, materializat prin limitarea accesului liber la o instanță.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs reține următoarele.

Conform prevederilor art.425 Cod de procedură civilă termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a emis încheierea contestată la 07 august 2018.

Recurentul a indicat că a recepționat încheierea instanței prin intermediul oficiului poștal, la 03 septembrie 2018.

Cererea de recurs a fost declarată la 12 septembrie 2018, respectiv în termenul prevăzut de art.425 din Codul de procedură civilă.

Conform art. 426 alin. (3) Cod de procedura civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze

integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră întemeiat și care urmează a fi admis din următoarele considerente.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că art. 6 § 1 din Convenție îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil.

În acest sens, a constatat că dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6.1 din Convenție, presupune existența unei căi legale efective care să permită revendicarea drepturilor civile (Beles și alții împotriva Republicii Cehe, pct. 49).

În cauza *Bellet vs Franța*, Curtea a stabilit că dreptul de acces la un tribunal trebuie să fie corect și efectiv. Eficiența dreptului de acces impune ca persoana să beneficieze de posibilitatea clară și concretă de a contesta un act care constituie o ingerință în drepturile sale.

În prezenta acțiune civilă, avocatul Ciumac Victor acționând în interesele lui Dogari Rodica, a contestat-o cu apel hotărârea primei instanțe.

Conform încheierii din 25 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel și s-a acordat apelantului termen de 10 zile din data recepționării încheierii pentru prezentarea apelului motivat și dovada de plată a taxei de stat.

Potrivit scrisorii de comunicare, la 28 iunie 2018 instanța a expediat apelantei și reprezentantului acesteia, copia încheierii, prin intermediul oficiului poștal.

Prin adeverința anexată pe plicurile poștale, se constată faptul că corespondența nu a fost reclamată, fiind returnată instanței cu mențiunea nereclamat (f.d.94-97).

Prin urmare, motivația instanței de apel în sensul că consecințele neîndeplinirii sunt imputabile apelantului și urmează să le suporte, este neîntemeiată.

Colegiul menționează că comunicarea actelor de procedură reprezintă aspecte esențiale ale principiului contradictorialității și a dreptului la apărare în cadrul unui proces civil. Pentru partea în proces este esențial să cunoască existența procesului și actele de procedură întocmite, pentru a avea posibilitatea de a-și consolida poziția procesuală.

Art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă stabilește că cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Așa cum, legea procesuală reglementează modalitățile de comunicare a actelor de procedură participanților la proces, instanța de recurs constată că instanța de apel nu a ținut cont de toate posibilitățile de a comunica apelantului și reprezentantului acestuia actele de procedură.

La caz, instanța de apel a aplicat doar regula de citare prin intermediul oficiului poștal.

Însă prin Legea nr.17 din 05 aprilie 2018, în vigoare din 01 iunie 2018, în vederea modernizării regulilor de citare legală s-a introdus prevederea de comunicare electronică, pentru anumite categorii de persoane și anume pentru autorități publice, persoane juridice de drept privat și avocați.

Colegiul constată că în speță, apelanta este reprezentată de către avocatul Ciumac Vitalie. Ultimul atât în mandatul avocațial cât și în cererea de chemare în judecată a indicat adrese electronice (f.d.6-7,21).

Cererea de apel la fel a fost depusă de avocat în interesele apelantei Dogari Rodica.

Prin urmare, în momentul comunicării actelor de procedură instanța de apel nu a folosit toate căile de comunicare. Or, odată ce apelatul este reprezentant de către un avocat, instanța urma să comunice reprezentantului actele de procedură și prin intermediul comunicării electronice, în vederea respectării tuturor modalităților de comunicare, prevăzute de Codul de procedură civilă.

Instanța de recurs menționează că această modalitate de comunicare asigură transmiterea actului și confirmarea recepționării lui. Așa cum în materialele dosarului sunt indicate două adrese electronice ale avocatului, instanța este obligată să folosească și această metodă de comunicare.

În jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reiterat că dreptul de acces la o instanță, principiul contradictorialității, precum și principiul egalității armelor, consacrate la art. 6 § 1 din Convenție, se aplică, de asemenea, în domeniul specific al comunicării actelor judiciare părților.

Astfel, comunicarea de către instanță a actelor de procedură, doar prin intermediul oficiului poștal și constatarea ca citare legală a comunicării lor în lipsa recepționării acestora, nu poate fi constatată ca neîndeplinirea indicațiilor instanței de apel în termen, iar ca efect restituirea cererii de apel.

În cauza S.C. Raisa M. Shipping – S.R.L. vs România nr. 37.576/05 din 8 ianuarie 2013 Curtea a constatat o încălcare a art. 6 § 1 din Convenție, deoarece societatea reclamantă a fost citată în procedurile privind fondul cauzei sale doar prin afișare. Curtea a considerat că, deși legislația națională în vigoare la momentul respectiv prevedea comunicarea citației prin afișare, instanțele au aplicat legislația într-un mod prea formalist. Instanțele nu au dat dovadă de diligență în ceea ce privește asigurarea informării reclamanților cu privire la data ședințelor de judecată și, prin urmare, nu și-au respectat obligația de a asigura participarea lor efectivă la proces.

La caz, comunicarea actelor de procedură doar prin intermediul oficiului poștal, a limitat dreptul apelantului de a-și îndeplini indicațiile instanței în termenul acordat.

Așadar, instanța de apel urmează să întreprindă toate măsurile prevăzute de legea procesual civilă, pentru comunicarea actelor de procedură participanților la proces, în vederea respectării dreptului recurentului la un proces echitabil garantat de art. 6 Convenția Europeană pentru Drepturile Omului și a Libertăților Fundamentale.

Având în vedere considerentele menționate, Colegiul reține că încheierea instanței de apel este neîntemeiată fiind adoptată cu încălcarea normele de drept procesual, drept consecință urmează a fi casată.

Cauza civilă, se trimite spre rejudecare de la stadia primirii cererii de apel la Curtea de Apel Chișinău în același complet de judecată.

În conformitate cu art. 427 lit.b), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de avocatul Ciumac Victor în interesele lui Dogari Rodica.

Se casează încheierea din 07 august 2018 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Dogari Rodica împotriva lui Golban Victor privind încasarea sumei.

Cauza civilă, se trimite la Curtea de Apel Chișinău spre rejudecare de la stadia primirii cererii de apel în același complet de judecată.

Decizia nu se spune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Dumitru Visternicean

Dumitru Mardari